

PFU-SAK NR. 276/11

KLAGER: Tatyana Kalchenko
ADRESSE: Lamberseterveien 19, 1160 Oslo
TELEFON:
PUBLIKASJON: Aftenposten
PUBLISERINGSDATO: 17.10.2011
STOFFOMRÅDE: Dyrevern
GENRE: Nyhetsartikkel
SØKERSTIKKORD: Kontroll av opplysninger
REGISTRERT: 17.10.2011
BEHANDLET I SEKR.: 25.10.2011; tilsvaarsrunden innledet
BEHANDLES I PFU: 15.12.2011
FERDIGBEHANDLET: 15.12.2011
BEHANDLINGSTID: 58 dager
KLAGEGRUPPE: Privatperson
PFU-KONKLUSJON:
HENVISNING VVPL.:
RETTSBEHANDLING:
OMTALE/ANONYM.:
MERKNADER:

SAMMENDRAG:

Aftenposten hadde **mandag 17. oktober 2011**, både i papir og på nett, en artikkel med tittelen «**Frie høner gir varierte egg**». Ingress:

«Norske høner skal bli frittgående, og utvalget av egg kommer til å bli mer variert. Fra årsskiftet blir det forbudt med burhøns.»

Videre i artikkelen:

«EU har bestemt at høner skal ha et friere liv. Å være stuet sammen i små bur, er historie, og på hønserier rundt om i landet bygges det nå om. Målet er å få høner som trives bedre, som kan spankulere fritt omkring og kanskje legge bedre egg. (...) Helt frittgående blir man ikke i "miljøinnredninger", men de trange burene forsvinner»

KLAGEN:

Klager er en engasjert leser. Hun mener Aftenposten villeder leserne. Hun viser til at burene i realitetene blir trangere, i og med at miljøinnredningene, dvs. vaglepinne, sandkasse og rede, skal stå inne i burene. Hun viser også til at forskriftene om hold av høns og kalkun konkluderer med dette, og at en stortingsmelding om dyrehold konkluderer med det samme. Klageren hevder at forbrukerne blir lurt til å finansiere noe de kanskje ikke ville gjort om de ikke hadde fått «denne åpenbare feilinformasjonen».

Klageren mener Aftenposten har opptrådt i strid med flere punkter i Vær Varsom-plakaten. Det gjelder 3.2, om kilekritikk, 2.6, om skille mellom reklame og redaksjonelt innhold, 4.2, om skille mellom fakta og kommentarer, og 4.13, om retting og beklagelse.

TILSVARSRUNDEN:

Aftenposten avviser klagen på alle punkter. Det anføres at artikkelens utgangspunkt var eggenes fremtidige kvalitet og beskaffenhet, men at den ikke gikk inn på forskriftene i detalj. «Det er mulig at artikkelen burde presisert at det er de tradisjonelle burene det er slutt med. (...) Ut fra opplysninger vi har innhentet fra Statens landbrukstildyn, skal hver høne få noe mer plass (i de nye burene; sekr. anm.). (...) Om dette er tilstrekkelig til å leve et fullstendig høneliv, vil det sikkert være delte meninger om, men det må være grunn til å tro at dette vil medføre en forbedring av hønenes levekår.»

Avisen mener artikkelen har et presisjonsnivå som er tilstrekkelig og forsvarlig ut fra artikkelens formål. «Kilder i artikkelen er Nortura, Landbruksdepartementet, Statens landbrukstilsyn og en gårdbruker som driver med høns. Det gis i artikkelen ikke noe uttrykk for hva som måtte være avisens syn på burhøns eller frittgående høner.» Det opplyses at hønenes mening ikke er innhentet.

Avisen avsluttet sitt tilsvaer slik:

«Klageren har åpenbart ønsket seg en annen artikkel, med større vekt på dyrevelferd enn hva som er tilfelle med denne artikkelen. Det har vi respekt for. Men det at artikkelen ikke oppfyller hennes forventninger, betyr ikke at den bryter med noen presseetiske regler.»

Klageren gjentar i hovedsak sine opprinnelige argumenter. Hun mener kildebredde i den påklagede artikkelen ikke er tilstrekkelig, og at dyrevernorganisasjoner eller veterinærer burde vært kontaktet. I en kommentar til avisens andre tilsvaer, skriver klageren:

«Aftenposten burde holde seg for gode til å tillegge meg meninger i sitt tilsvaer, bakgrunnen for min klage er ikke at jeg ønsker en annen artikkel. Bakgrunnen for klagen er at Aftenposten feilinformerer fordi de enten ikke har vært kildekritiske, eller ikke har gjengitt objektiv informasjon riktig eller bevisst valgt å spille på lag med eggbransjen og påvirke / villede forbrukere.»

Aftenposten gjentar at artikkelens hensikt ikke var å gå nærmere inn på hvordan hønene får det etter omleggingen. «Det er ulike syn på dette, og vi kunne sikkert ha innhentet kommentar fra dyrevernorganisasjoner, men hensikten var ikke å lage en artikkel om dyrevelferd.» Avisen tillater seg også å mene at den foreliggende klagesaken ligger på grensen av hva PFU bør engasjere seg i. «Det er ingen personer som har lidd overlast i denne saken, eller er skadelidende, og klageren oppgir ikke å representere noen dyrevernorganisasjon eller andre interesser innen dyrehold eller dyrevern.»